

DARBININKAS

1.000 NARIŲ A. L. R. K. MOTERŲ SAJUNGAI IKI SEIMO.

Sujuskite, sesers sąjungietės, kad jūsų garsingoji organizacija atsirasitū tikstantinis skaičius iki Seimo.

1.000 NARIŲ LIETUVIŲ DARBININKŲ SAJUNGAI IKI SEIMO!

Sujuskite, broliai sąjungiečiai, kad mūsų organizacija to skaičiaus sulauktų iki pirmojo seimo.

VOL. II Metai I. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. No 71 | 113

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., BIRŽELIO (JUNE) 20 d. 1916 m.

Suvienytos Valstijos kariaus su Meksika. Rusai Paėmė Cernovicus, Bukovinos sostinę.

Yčas pas Popiežių.

YČAS PAS POPIEŽIŲ.

The Catholic Transcript (Hartford, Conn.) praneša apie Dumos atstovo p. Martino Yčo atsilankymą pas popiežių. Popiežius mūsų tautiečiui suteikė privatišką audienciją. Ponas Yčas dėkojo už priimtą nukentėjusiems lietuviams, už paaukavimą 10.000 frankų mūsų badaujančioms tautiečiams. Toliau p. Yčas šventam Tėvui pasakojo apie lietuvių kentėjimus ir reikalus. Popiežius indomavo visais p. Yčo pasakojimais ir pažadėjo viską daryti prigelbėjimui lietuvių, ką jis galės.

Darbininkų reikalavimai.

Kuomet republikonai turėjo savo suvažiavimą Chicago, kur nuskyrė nuo savo partijos kandidatą ir prezidentus ir kur priėmė savo partijai programą, tai Darbo Federacijos valdyba suvažiavimui inteiškė reikalavimus nuo darbininkų. Tarp tų reikalavimų buvo tie: Pasizadėjimas laikytis Clay-tono įstatymo, kuriuo užtikrinama darbininkams teisė jungtis į įvairias unijas, sąjungas, organizacijas, kad būtų galima teisumo keliu išreikalauti sau tos teisės, jei ji bus kur laužoma.

Ateivybės suvaržymas turi apsirėkšti tame, kad ateiviai privalo mokėti skaityti bilę kokioje kalboje.

Praplatinimas amatninkiško apšvietimo.

Išleidimas įstatymo apie vaikų darbą ir prižiūrėjimas, kad tas įstatymas būtų pildomas.

Išvedimas valdiškose vietose 8 valandų darbo dienos.

Išleidimas įstatymų, kuriais būtų užginta tarpvalstijinė prekyba kalinių išdirbtais daiktais.

Išleidimas įstatymų, kuriais būtų reikalaujama didesnis darbininkų saugumas darbe, kad darbininkai nekentėtų nuo išvengtinų nelaimių atsitikimų.

Paėmimas į valdžios rankas telegramų ir telefonų.

Sulyginimas moterų ir vyrų teisių.

Republikonų partija nepriėmė tų darbininkų reikalavimų o darbininkų reikaluose priėmė savo programą sekančių pasizadėjimų:

Republikonų partija pasižada ištikimai pildyti visus įstatymus, išleistus darbininkų reikaluose. Mes pritariame amatninkiškam apšvietimui, pritariame išleidimui ir prižiūrėjimui, kad būtų pildyti vaikų darbo įstatymai. Pritariame išleidimui ir prižiūrėjimui, kad būtų pildomi įstatymai apie atlyginimą darbininkams

Dėdė Samas imasi ginklo.

CARRANZOS ULTIMATUMAS.

Po ilgų painiavų, po visokių derybų matyt einasi prie to, kad Suvienytos Valstijos kariaus su Meksika.

Birželio 18 d. Washingtono valdžia gavo ultimatumą nuo Carranzos. Carranza reikalauja, kad bėgyje septynių dienų visos Suv. Valstijų karinės jėgos išsineštų iš Meksikos. O šiuo tarpu Meksike yra apie 10.000 Suvienytų Valstijų karių. Jei Suvienytų Valstijų valdžia neatšauks minėtame laikotarpyje tų karių, tai Carranza skaitys tų kariuomenę įsiveržusia ir Suvienytas Valstijas rokuos atviru savo priešininku.

KARPENTERIŲ LAI-MĖJIMAS.

Suvienytose Valstijose karpenteriai visuose miestuose pagerino savo darbo sąlygas ir išsikovojo geresnes algas:

Lawrence, Mass. — Po dviejų savaičių streiko darbininkams algos pakeltos 15 nuoš.

Binghampton, N. Y. — Pakėlė algas nuo 40c. iki 45c.

Clarks Lummit, Pa. — Nuo 37½ iki 40c. pirmais metais, nuo 40 iki 42½ antrais metais, nuo 42½ iki 45c. trečiais metais.

Staten Island, N. J. — Garlaivių karpenteriams pakelta nuo 25c. dienų ir 8 val. darbo dienos.

Franklin, Mass. — Pakelta algos nuo 40c. iki 45c. valandoje.

Greenfield, Mass. — Pakelta algos nuo \$3,00 iki \$3,25 ir sutabotj popietis liuosas.

Bisbee, Ariz. Pakelta algos nuo 85 iki \$6 dienų.

Worcester, Mass. — Algos pakelta nuo 47½ iki 52c. val. antrais metais mokės po 54, trečiais metais 56c.

SUGRĮZO DARBAN.

Lawrence, Mass. — Pacific Mills buvo sustreikavę 100 darbininkų. Streikavo keletą savaičių ir reikalavo algų pakėlimo. Dabar nubalsavo grįžti darban. Sako pakėlė algas.

PRANEŠU BINGHAMPTONO, N. Y.

ir apylinkių Lietuviams-katalikams, kad ketverge 22 d. birželio atvyksiu į Binghamton, N. Y. pas airių kunigą ir vakare klausysiu išpažinties. Kun. A. Yanušas.

PRIGELBĖS SAVIEM-SIEMS.

Amerikos žydų gelbėjimo komitetas paskyrė \$50.000 savo tautos nelaisvams Sibirojo. Daug žydų buvo Austrijos armijoj ir todėl rusai paėmė jų daug į nelaisvę.

LEIDŽIA SIUNTINIUS.

Francija ir Vokietija padarė sutartį sulgy kurios Francijai pavelyta reguliariškai siųsti maisto ir drabužių savo nelaisvams Vokietijoj.

Dėdė Samas imasi ginklo.

CARRANZOS ULTIMATUMAS.

Po ilgų painiavų, po visokių derybų matyt einasi prie to, kad Suvienytos Valstijos kariaus su Meksika.

Birželio 18 d. Washingtono valdžia gavo ultimatumą nuo Carranzos. Carranza reikalauja, kad bėgyje septynių dienų visos Suv. Valstijų karinės jėgos išsineštų iš Meksikos. O šiuo tarpu Meksike yra apie 10.000 Suvienytų Valstijų karių. Jei Suvienytų Valstijų valdžia neatšauks minėtame laikotarpyje tų karių, tai Carranza skaitys tų kariuomenę įsiveržusia ir Suvienytas Valstijas rokuos atviru savo priešininku.

KARPENTERIŲ LAI-MĖJIMAS.

Suvienytose Valstijose karpenteriai visuose miestuose pagerino savo darbo sąlygas ir išsikovojo geresnes algas:

Lawrence, Mass. — Po dviejų savaičių streiko darbininkams algos pakeltos 15 nuoš.

Binghampton, N. Y. — Pakėlė algas nuo 40c. iki 45c.

Clarks Lummit, Pa. — Nuo 37½ iki 40c. pirmais metais, nuo 40 iki 42½ antrais metais, nuo 42½ iki 45c. trečiais metais.

Staten Island, N. J. — Garlaivių karpenteriams pakelta nuo 25c. dienų ir 8 val. darbo dienos.

Franklin, Mass. — Pakelta algos nuo 40c. iki 45c. valandoje.

Greenfield, Mass. — Pakelta algos nuo \$3,00 iki \$3,25 ir sutabotj popietis liuosas.

Bisbee, Ariz. Pakelta algos nuo 85 iki \$6 dienų.

Worcester, Mass. — Algos pakelta nuo 47½ iki 52c. val. antrais metais mokės po 54, trečiais metais 56c.

SUGRĮZO DARBAN.

Lawrence, Mass. — Pacific Mills buvo sustreikavę 100 darbininkų. Streikavo keletą savaičių ir reikalavo algų pakėlimo. Dabar nubalsavo grįžti darban. Sako pakėlė algas.

PRANEŠU BINGHAMPTONO, N. Y.

ir apylinkių Lietuviams-katalikams, kad ketverge 22 d. birželio atvyksiu į Binghamton, N. Y. pas airių kunigą ir vakare klausysiu išpažinties. Kun. A. Yanušas.

PRIGELBĖS SAVIEM-SIEMS.

Amerikos žydų gelbėjimo komitetas paskyrė \$50.000 savo tautos nelaisvams Sibirojo. Daug žydų buvo Austrijos armijoj ir todėl rusai paėmė jų daug į nelaisvę.

LEIDŽIA SIUNTINIUS.

Francija ir Vokietija padarė sutartį sulgy kurios Francijai pavelyta reguliariškai siųsti maisto ir drabužių savo nelaisvams Vokietijoj.

Rusų laimėjimai.

AUSTRAI NEATSILAIKO.

Rusijoj skelbiama didi naujiena. Tai paėmimas Cernovicų, Bukovinos sostinės. Austrai gynusieji tą miestą traukiasi atgal ir stengiasi pasislėpti Karpatų kalnuose ir ten atsilaikyti prieš rusus.

APLEIDŽIA MEKSIKA.

Meksike, ypač parubežyje, daromos priešamerikoniškos demonstracijos ir amerikoniškas demonstracijas pasidarė neįmanoma. Pradėjo apleidinėti tą šalį ir grįžti į Suvienytas Valstijas.

MEKSIKONAI GINKLUO-JASI.

Meksikos karinis ministeris Obregon pasakė: "Meksikos valdžia yra ištikinis, kad didesnis jos piliečių dalis geidžia įstoti armijon taip kad ištikus kare, galėtų ginti ginklu rankoje su ištikimybe savo šalį."

Anglijos karalius, kurs dabar sugrįžo Londonan.

Iš-tisą savaitę perleido apžiūrindamas laivyną, sugrįžusi po didžiojo mūšio Danijos pakrastyje.

Tose vietose rusai nepasiva-ro pirmyn.

Visi skelbia pergales — ir austrai ir vokiečiai ir rusai. Rusai skelbia, jog atmuša teutonų kontratakas, o austrai skelbia, jog prie Lipa upės sumušę rusus, pagrūdę atgal ir paėmę 900 rusų nelaisvėn. Berline skelbiama, jog palei Styr upę ir tarp Lueko ir Tyria atmušę rusų atakas ir paėmė nelaisvėn 3.446 rusų ir keletą armotų.

RUSAI NETOLI LVOVO.

Dabar rusai yra pasiekę Radzilovo ir yra už 60 mylių nuo Galicijos sostinės Lvovo. Dabar rusai nelaisvių turi apie 200.000. Be to šimtai jiems klinvo armotų ir daugybės karinės medžiagos.

Austrams pribuvo talkon dvi bulgarų divizijos.

Kaip aprokuojama austrai mūšiuose neteko sužeistais ir užmuštais apie 150.000 karių.

Tai viskas atsibuvo per dvi savaitis.

Rusai skelbia, jog jiems netiek rūpi atgauti netektas žemes, kaip sunaikinti austrų armijas.

Caras gavo daug pasveikinių su nesvietiškomis pergalėmis. Sveikino Italijos karalius, Japonijos imepratorius ir Serbijos karalius.

KARALIUS APLANKĖ LAIVYNĄ.

Anglijos karalius sugrįžo Londonan. Jis buvo išvažiavęs aplankyti laivyną po didelio mūšio ant jūrės. Buvo išvažiavęs veik ant visos savaitės. Aplankė karinius laivus ir visus sužeistuosius, kurie gavo žaizdas didžiajame jūrės mūšyje.

MIRĖ GEN. VON MOLTKE.

Vokietijos Reichstage buvo pamaldos už mirusį fieldmaršalą von der Goltz. Laikė tų pamaldų sudribo ir mirė gen. von Moltke. Jisai buvo viršininku generalio štabo.

VOKIEČIAI LAUKIA UŽPUOLIMO.

Vokiečiai Belgijoj ir Francijoj taisosi atmušti talkininkų antpuolius. Jie užnuodžia, jog francūzai ir anglai padarys nesvietiškus antpuolius ir bandys prasilaikyti per jų liniją.

Talkininkai tą padarys, kai rusai rytiniame fronte bus pačiame įsibėgime. Tai vokiečiai iš abiejų šonų bus labai spaudžiami.

MOBILIZUOJA VAIKUS.

Kaizerio valdžia įsakė pašaukti armijon jaunikačius nuo 17 metų amžiaus.

NUSKANDINO DU GAR-LAIVIU.

Švedų žvejai pasakoją girdėję Baltikoj didelius šaudymus ir matę nuskestant du dideliu vokiečių garlaiviu.

GRAIKIJAI RIESTAI.

Kai talkininkai užblokavo Graikijos uostas, tai graikai pasijuto riestame padėjime. Be igabenamų valgomų daiktų graikai negali apsieiti. Neįprastai geriausių užderėjimų graikai negali apsieiti be igabenamų valgomų daiktų. Tai kai talkininkai neleidžia igabenti daiktų į Graikiją, tai ten tuoj pasijuto stoka maisto.

Jei Graikija išpildys talkininkų reikalavimus, tai jie leis jai prekybą vesti.

Vyrai ir Moters Rengkitės Bostonan!

Atsiminkite, jog liepos 3 ir 4 dd.

So. Bostone atsibus L. D. S. Seimas, o liepos 5 ir 6 dd. tame pat mieste atsibus A. L. R. K. Moterų Sąjungos Seimas.

Darykite kuopos susirinkimus. rinkite delegatus siųskite inešimus.

1.000 narių abiejose sąjungose iki Seimo.

Vyčių IV Kongresas

BUS

10 ir 11 dd. liepos, 1916 m.

WILKES-BARRE, PA.

ŠV. TREJYBĖS PARAPIJOS BAŽNYTINEJ SVETAINĖJE,

Meade ir South gatvių kertė.

Vyčių kuopos rinkite delegatus į Kongresą ir rengkite inešimus L. Vyčių organizacijos pagerinimui.

J. E. KAROSAS L. V. Firmininkas

Anglijos karalius, kurs dabar sugrįžo Londonan. Iš-tisą savaitę perleido apžiūrindamas laivyną, sugrįžusi po didžiojo mūšio Danijos pakrastyje.

Eina iš So. Bostono utarninkais, ketvergais ir subatomis Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų Šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kaina: Metams tris kartus savaitėje \$3.00 Pusmečiui " " " \$1.50 Utarninko ir ketvergo atskiri numeriai po 2c. Subatiniai numeriai po 3c.

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"DARBININKAS"

(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper.

Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by Laiškus, korespondencijas pinigų siųskite adresu: St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

Subscription Rates: Yearly \$3.00 6 months \$1.50

Advertising rates on application Address all communications to

DARBININKAS, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Del patogumo ir parankumo visokius čekius ir money orderius prašome išrašinėti ant "Darbininko" vardo kokiam nebūk reikalui tie pinigai būtų skiriama ar tai būtų prenumerata, ar knygu užsakymai, ar mokesčiai į L. D. S.

Moksleiviai-mūsų viltis.

UŽMIRŠTAS REIKALAS.

Atbudus lietuvių katalikų visuomenės ir sukurtus dirbtį Bažnyčios ir tautos labui, veikiai pasirodė, jog mūsų gyvenime esama net per daug spragų ir nedateklių. Jaunimas gaudė klaidingus obalsius ir tvirkio, visa išeivija skendo girtybėje, parapijose nesutikimai, tikinčiųjų tarpe maža vienybės ir susipratimo, užtat daug kukalių, uoliai priešėtų mūsų priešininkų. Tad stvertasi uoliai darbo. Norėta aprepti viską iškart, užkimšti visas spragas: pradėta organizuoti blaivininkai, vyčiai, moterys, darbininkai, Federacija. Bet veikiai pasirodė, kad mūsų visuomenės norėta per daug ant syk apimti. Darbo buvo daug, bet darbininkų permaža. Visi tie nauji judėjimai, visos praklimos organizacijos reikalavė šviesių vadų, kurie indėtų į tas organizacijas savo mokslą, širdį, energiją. Mažne visi mūsų vyresnieji inteligentai tebeseka obalsius, buvusios seniau labai madoje, tebebarbiu pragaištingą laisvamanybę. Kunigai negali daug laiko pašvesti visuomenės reikalams, nes turi darbuotis parapijose. Pagaliau jų per maža. Norint vien dvasios reikalus mūsų išeivijos tinkamai aprūpinti, lietuvių kunigų turėtų būti bent 2 kart tiek, kiek dabar yra. Didžiausia mūsų visuomenės viltis — tai svietiškoje tikinčioje inteligentijoje. Ji jau pradeda atsirasti ir stoji į darbą tautos dirvoje. Bet kaip jos maža dar tėra. Ir tie, kurie jau ateina — tai dažniausiai kankiniai sunkių gyvenimo aplinkybių, nuvarginti kovos už būvį, nusilpę dvasioje ir išbadėję, su atkartusiomis širdimis link tos visuomenės, kuri jų vargų neatminė, kada jie mokyklose būdami turėjo medavalgyti ir nedamiegoti, nes turėjo sunkių fiziškų darbų pelnyties sau maistą ir mokslą.

Antra vertus, kiek blykstelė mūsų jaunimo tarpe tikrų talentų, kurie, jeigu išauginti ir išplėtoti, nušviestų mūsų tautos gyvenimą, suoliais pastumtų jos pažangą, priverstų kitataučius mus atsiminti ir gerbti. Kiek tų pačių vyčių tarpe talentingos jaunuomenės, kuri prašytė, kad jų dvasios sparnams būtų leista paplასnoti galingai ir iškilti praktiniai pasaulio erdvėse. Mums reikia savų Puškinų, Mozartų, Raphaelių, mums

reikia daugiau Čiurlionių, kurių dvasios tvariniais galėtume ir patys gėrėtis ir maitintis, ir kitiems parodyti nesidrovėtume. Mums reikia daugiau savų mokslinčių, dailininkų, rašytojų, veikėjų, organizatorių. Ir, rodos, senai jau buvo reikalas mums susiorganizuoti ypač tuo reikalu, kad nežūtų mūsų talentai, kad mūsų moksleiviai nebadautų, kad mokslo išėjė jaustųsi skolingais savo visuomenei ir kad dirbtų jai su atsidaivimu.

Geriau vėlai, negu niekad. Jei ligšiol tą reikalą buvome kiek primiršę, tai bent dabar turėtume jį gyvai atsiminti ir padaryti, kas yra darytina. Prie to verčia mus ir pačių mūsų moksleivių pastangos. Jie rodo geriausius norus. Jie, įsteigę savo Susivienijimą, žada būti ateityje gerais lietuviams ir gerais katalikais. Iš mūsų tik prašo užuojautos ir paramos.

MŪSŲ "MOTYNĖLĖ."

Mes turime draugiją "Motynėlė", įsteigtą moksleiviams šelpti. Ne vieną gabų jaunikaitį "Motynėlė" jau sušelpė. Bet ji ligšiol nedaug tegalėjo savo malonių teikti. Ji buvo apleista, užmiršta. Daugelis lietuvių katalikų dar nėra girdėję josios vardo. Visą darbą ir priedermę aukoti pinigų "Motynėlei" — buvo pasiėmę ant savęs gerbiameji kunigai klebonai, kurių kelios dešimtys buvo "Motynėlės" nariais, mokėdami kas met į jos įzdą po \$10.00. Svietiškių veikėjų "Motynėlėje" ligšiol, rodos, nebuvo. Kun. klebonai ne vieną tūkstantį dolerių "Motynėlės" reikalams sudėjo. Bet laikas būtų prikviešti prie "Motynėlės" šelpimo ir mūsų svietiškius inteligentus, laikas užinteresuoti josios likimu pačius moksleivius, laikas supažindinti su "Motynėlės" siekais plačiau mūsų visuomenę. Pernykščių metų "Motynėlės" Seimas daug kame pataisė "Motynėlės" konstituciją, praplatino jos veikimo sritį, padarė ją labiau prieinama ir ne labai pasiturintiems žmonėms. Tikraisiais nariais dabar gali būti, mokėdami kas mėnuo po \$1.00, po 50c. ir po 25c. — pagal pasigalėjimo. "Motynėlė" šelpa ne vien augštuosius mokslus einančius, bet ir vidutiniuosius. Belieka tik tinkamai išgarsinti "Motynėlę" ir daugiau žmonių intraukti į darbą josios reikalams. Juk jeigu platesnioji visuomenė sukrustų "Motynėlės" labai dirbti, tai ji ne 2 ar 3 moksleivius galėtų šelpti. kaip dabar, bet bent

tris kart tiek. Žinoma, prakalbos, vieši aukų rinkimai jau beveik pradeda atsibosti. Juo labiau, kad šiandien visų mūsų pirmoji priedermė yra gelbėti Lietuvą nuo bado. Bet turėtume sunaudoti būdą, praktikuojamąjį Lietuvoje: kiekvienoje apielinkėje ar kolonijoje turėti ištikimą žmogų, "Motynėlės" agentą, kurs turėtų ingaliojimą iš centro savo kolonijoje aukas rinkti. Jisai niekur neitų be kvitų knygutės: kiekviename susirinkime, vakarėlyje, ar šiaip jau svečiuose įsai pakalbintų žmonės duoti "Motynėlei" nors mažą auką. Gi nuolatinis aiškinimas ir skelbimas to dalyko laikraščiuose, priruošę dirvą darbuvi tų aukų rinkikų, kurie dirbtų, žinoma, be jokio savo išrokovimo, vien iš pasišventimo. Tokiu būdu "Motynėlės" pinigyną galėtų suplaukti daug didesnės pinigų sumos, negu kad dabar suplaukia.

Į agitacijos darbą reikėtų įsitraukti ir patiems moksleiviams. Jie galėtų sumanyti "Motynėlės" naudai daugelį įvairių viešų pramogų. Bet kad jie galėtų šitan darban indėti savo širdį, reikia juos pačius labiau užinteresuoti "Motynėlės" reikalais. Moksleivių Susivienijimas turėtų turėti svarbų balsą prie "Motynėlės" stipendijų paskirstymo. Sprendžiant tą dalyką viešniais "Motynėlės" nariais, dažnai nusverdamo ypatingos simpatijos, pažintys. Į stipendijantų tarpą įsisukdavo kartais žmonės mums svetimos dvasios, kurie, paskui, mokslus baigę, eina išvien su priešingomis mums srovėmis, arba tokie, kurie greitai patampa tipiškais buržujais, vien savo biznio ir patogumų žiūrindami, visuomenės gi reikalų visai nepaiso ir net savo skolų "Motynėlei" nepasirūpina atiduoti, nors ir gali.

Moksleiviai savo draugus geriausiai pažįsta; numano jų gabumus, atspėja jų širdį, tad ir jų rekomenduojami kandidatai gali geriau tikti į šelpiamuosius.

Su šių metų seimu "Motynėlė" turėtų pradėti platesnį ir žymesnį veikimą. Būtinai reikėtų, kad į tą seimą, kurs atsibus, rodos, Brooklyne rugpiučio mėnesį — atvažiūtojų didesnis būrys "Motynėlės" prietelių, ne vien kunigų, bet taip pat ir svietiškių. Būtų pageidaujama, kad atsilankytų ir Moksleivių Susivienijimo atstovai.

L. D. S. kuopų valdyboms.

Nors beveik tikri esame, kad į mūsų Sąjungą tepriguli vien geri katalikai, praktikuojantieji katalikų tikėjimą tečiau del didesnio tikrumo ir atsargumo, prašome kuopų gerb. sekretorių surašyti savo kuopos narius ir tą sąrašą indteikti savo kuopos dvasiškam vadovui, kurs paliūdytų, jog šiais metais visi kuopos nariai yra atlikę velykinę išpažintį. Tuos paliūdjimus malonės kuopų sekretoriai arba atsijęsi netrukus dvas. direktoriui (Rev. F. Kemėšis, 50 W. 6-th Str., So. Boston, Mass.) arba bent induoti kuopų delegatams, kad jie atsivežtų į Seimą.

Apie ateitį Esperanto.

Ant reikalo platinimo ir praktiško vartojimo tarptautinės kalbos Esperanto žiūrėta ligšiol plačiose miniose kaipo ant klausimo, kuris niekadoms neišeis iš sferos, taip sakant, dievoto troškimo. Visi pripažindavo visas naudingas pasekmes kurios galėtų užgimti, atsirasti iš išsiplatinimo kalbos tarptautinės. Bet vienok neapurtint atskančių rėmimų nuo valdžių, neprigulmingų ir didžiųjų valstijų, idėja išsiplatinimo tarptautinės kalbos ne-

galėjo kaip priguli išsiplėtoti, išsivystyti. Dabar gi, vienok europiškos valdžios nekaip ir atmainė savo ligdabartinį abejotinumą, pažvelgę kitaip į tarptautinę kalbą ir pradeda pritaikinti ją delei atsiekimo nekurių savų tikslų.

Tame dalyke nepersenai prakalbėjo rimtas New Yorko angliškasis dienraštis "Globe," kurio straipsnis žemiau taip skamba: "Karę europėiška augštame laipsnyje užėmė mūsų mintis, bet su valanda invykimo ramybės užgims, atsiras naujas problematas, naujas klausimas ant kurio išriškimo žmonija privalo pasidarti. Ta problema bus dalykas pritaikinio ir priėmimo kalbos tarptautinės. Aktyveidzoje santikių, kurie laukiami yra naujame sąstate tarptautiniame, klausimas tas užims inžymią vietą. Nuomonė viršminėta nėra tik tušti žodžiai, bet remiasi ant faktų, kuriuos suteikė tame dalyke trys kariaujančios valstijos, nuo laiko prasidėjimo šios karės. Sferoms vadiškoms Vokietijos priguli atiduoti pirmenybę dalyke platinimo kalbos Esperanto savų pažvalgų kas link tikslų ir santikių, delei kurių yra vedama ši karė. Vokiečių valdžia suprato ir apkaivavo vertę pavartojimo neutralės kalbos informavime opinijos, nuomonės svieto apie bėgi kovų ir pasirūpino apie išleidimą kalboj Esperanto raportus generolų štabų keturių išvien kariaujančių valstijų — Vokietijos, Austro-Vengrijos, Turkijos ir Bulgarijos. Ir taip gi pradėjo išleidinėti tam tyč, savies žinoma tikslams, perijodiškus laikraščius, kningas ir visokeriopus raštus, atsinešančius ypatingai turinių bėgius ir tikslus vedamus dabar per Vokietijos kares. Raštus tuos Vokietija išsiuntinėja dyka visoms esperantistų draugystėms ir net pavienems esperantistams neutralių šalių, jei tik jie tuo geidžia. Francija pamačius tą, taip gi pradėjo išleidinėti panašius raštus Esperanto kalboj. O ir Italija nepasiliko užpakalyje tame atvejuje. Ir vos tik tapo perstraukti diplomatiški ryšiai su Austrija, tuojaus išleistos tapo Esperanto kalboj prakalbos sakytos Italijos parlamente per premjerą Salandrą. Vokietijos valdžia, kuri stropei dabo- tika, kad dabar nei vienas skaitikas valdiškų pinigų ir izdo neišeitų dalykai be naudos, jau ant spaudos literatūros Esperanto kalboj išleido dvidešimt tūkstančių dolerių. Francuzų gi valdžia tam tikslui jau irgi išdavė su viršum dešimtis tūkstančių dolerių. Gi jei tos galingos valstijos eikvoja pinigus ant esperantikos spaudos, tai matyt iš jos turi didelę naudą, jei bent, taip sakant, ne medžiagišką, tai moraliską. Užinteresavimasis tų galingų valstijų kas link Esperanto kalbos parodo užtikrinančią, kad Esperanto kalba gali but ne nei kokių nors kliūčių priimta už tarptautinę kalbą. Tat atkreipiant atidą ant to žymaus fakto, valdžia ir sferos valdančias Suvienytas Valstijas privalo ypatingai užinteresuotis klausime kalbos Esperanto, nes kaip jau žinoma, čionykščiai finansistai organizuoja jėgas delei invykdimų dideles tarptinės pramonijos ir vaizbos kompanijos. Gi tarptautiskas inagis susinešimui bei susikalbėjimui čia butinai reikalingas. Galas šios baises skerdinės — karės, bus galu daugelių ligšiol laik platinamų teorijų, o ypatingai žlugs darbamavimas nekurių norinčių įvykdinti už tarptautinę kalbą, kalbą anglišką, kiti gi, vokišką; tai vėl, francuzišką. Gi ambicija tautiška kiekvienos tautos, skirtingumas nuomonų ir pažvalgų bei budų įvairių tautų, o ypatingai, ši baisyji karė gimdanti antagonizmą priešingam, svajoti apie įvykdinimą angliškios, francuziškios, vokiškios ar bent kurios nors iš tautiškių kalbų už tarptautiską, būtų absurdu, kvailyste. Tiesa, angliškai jau kalba arti du

šimtai milijonų žmonių, bet ne pamirškime, kad tai yra vos dešimta dalis visos žmonijos, tat teipogi nėra ir čia racijonališkų pamatų priėmimų angliškios kalbos už tarptautinę. Kalbą Esperanto remia ne tiktai valdžios tautų kariaujančių delei savų nuožnių tikslų, bet remia ją ir žmonės nuosirdžiai trokštanti tikros ramybės del labo visos žmonijos. Kalba ši egzistuoja jau dvidešimts aštuoni metai ir tobulas sutaisyimas tos kalbos tapo išmėgintas laike vienuolikos visavietinių kongresų, kuriuose dalyvavo nuo tūkstančio ligi keturių tūkstančių atstovų, nuo 25-kių ligi 40-ties tautų. Gi kongresuose tuose dalyvavo taipogi keliolika oficiališkų atstovų nuo valdžių valstijų, gi tarpe kurių nestokavo ir atstovai nuo mūsų valdžios. Kadangi ant tų kongresų vartojama buvo vien tik kalba Esperanto, gi tat turime neužgincijimą prirodymą, faktą naudingumą ir tobulumą Esperanto kalbos.

Esperanto gi turi jau ir savo literatūrą, rašliavą, verslą ir originalinę, skaitliju su viršum penkių tūkstančių tomy, o taipogi daug perijodinių laikraščių išseina toj tarptautinėj kalboj įvairiuose kraštuose svieto. Prie pasekėjų, bei prietelių kalbos Esperanto skaitliavosi: amžina atilsį didis popiežius Pijus X-sis, karalienė rumuniška, Carmen Sylva, grovas Leonas Tolstojus, profesorius Max Miller, didis kalbžinis — lingvistas ir daugelis kitų žymių ypatų. Iš gyvuojančių paminkime tik nors Alfonso, karalių Ispanijos ir karalių Saksonijos. Daugelis mano, kad esperantistai geidžia kalbą Esperanto įvykinti, taip sakant, už universališką kalbą, tai reiškia vieną kalbą del visų. Visiškai ne! Nes tas yra ir negalimu. Tikslas Esperanto kalbos yra, tapti antra pagalbine kalba visų žmonių delei tarptautinių ir tarptentinių susinešimų bei susikalbėjimų su žmonėmis kitai kalbančiais. Žodynas tos kalbos susideda iš šakninių būnančių visose moderniose, dabartinėse kalbose. Gramatika gi Esperanto kalbos yra tokia lengva ir pavienė, kad žmogus su paprasta inteligencija gali ją išmokti į valandą laiko. Abelnai, išmokti kalbą Esperanto yra taip lengva, kad gyventojai Suvienytų Valstijų nors truputį pašvęstų laiko susipažindimui su pamatais Esperanto kalbos, tai skaitlius pasekėjų kalbos Esperanto tuoj žymiai pasididintų tame krašte ir susilygintų, o gal net ir perviršintų skaitlių esperantistų Europoje.

Creston C. Coigne K. V.

Moteryų Sąjungos kuopoms.

Nedaug laiko beliko, tik tris savaites, iki A. L. R. K. Mo. Są-gos antrojo seimo, kuris įvyks 5 ir 6 d. liepos 1916 m. So. Boston, Mass.

Kurios kuopos dar neišrinko delegatų seimam lai pasiskubina sušaukti susirinkimus, ir išrinkti. Renkant delegates reikia atminti sekančius dalykus:

1) Galima rinkti po vieną delegatę nuo kiekvienų 20-ties pinai užsimokėjusių narių 2) Kiekviena delegatė privalo turėti mandatą (ingaliojimą atsivauti savo kuopa) su parašais kuopos pirmininkės, raštintinkės ir dvasiško vadovo. 3) Kuopos savo inesimus seimam privalo induoti savo delegatėms surašytus atskirai, o ne ant to paties lakšto popieros kur ir mandatas.

Prisilaikant viršminėtų taisyklių palengvins darbą mandatu bei inesimų sutvarkymo komisijoms, ir neakivos jų brangaus laiko. — Moteryų Sąjungos II Seimo Rengimo Komisija.

A.L.R.K. Moterų Są-gos delegatėms.

Moteryų Sąjungos antrasis seimas atsibus 5 ir 6 d. liepos 1916 m. lietuvių šv. Petro bažnytinėj svetainėj ant 5-tos gatvės So. Boston, Mass.

Kadangi kaikurios So. Bostono sąjungietės pasižadėjo priimti delegates laike seimo pas save, tad visas delegates iš kitur atvažiuojančios malonėkite pranešti dieną ir valandą savo atvažiavimo — nevėliau kaip 1 d. liepos 1916 m. sekančiu adresu:

Miss O. Migauskaitė 50 W. 6-th Str. So. Boston, Mass.

Delegatėms norinčioms apsigyventi viešbutyje patariam Essex Hotel, 695 Atlantic Ave. Kambario kainos \$1.50 į dieną ir daugiau. Viešbutis yra visai arti prie South Stoties.

Delegatės pribuvusios Bostonan malonės atsilankyti į "Darbininko" redakciją 242 W. Broadway ir ten bus suteiktos visos žinios bei nurodytos vietos apsigyvenimui. Iš North ir South Stations reikia paim-

Kas girdėti Lietuvių kolonijose.

KANSAS CITY, KANSAS.

Vietos aprašymas. Lietuvių šeimynų yra apie 75. Turi parapiją, kunigą, gyvena gražiai, pasiturinčiai.

Kur tik tų lietuvių negyvenama? Netik rytų ir centro valstijose, bet ir tolimuose vakaruose. Ar juos čia laimė, ar besileidžiančioji saulė atviliojo, sunku pasakyti.

Kansas City stovi ant rubežiuu dviejų valstijų — Missouri ir Kansas. Missouri dalis yra senesnė ir didesnė. Toje Toje dalyje randasi svarbiausios pramonijos centras. Jis taip pat išpuostas gražiais namais, bulvarais ir parkais. Kansas gi dalis yra naujasnė ir netaip dar augštai pakilus, nors ir nežemai stovi. Čia randasi keliolika dirbtuvių vietinės pramonės įstaigų ir gyvenamų namų. Dar vienas skirtumas tarpe tų dviejų miesto dalių, tai blaivybės dalykai. Kansas valstija yra sausa, taipgi ir toji miesto dalis, kuri Kansas valstijai priguli yra sausa. Missouri gi pusėj laikomi saliniai.

Didžiama lietuvių randas Kansas pusėj. Tūlas iš jų jau čia senai gyvena. Prieš kelėta metų čia buvė tik keliolika šeimynų. Smuklių neesant, jie turėjo progos prisigyventi, nusipirkti ar įstatyti namus. Dvasios reikalus aprūpindavo lenkų kunigai. Bet prieš kelius metus jie susitarė sudarė savo parapiją ir pradėjo reikalauti nuo vyskupo lietuvių kunigo. Lenkai taip jiems įkirėnė, kad, kaip pasakoja, jei jiems vyskupas nebūtų davęs lietuviu kunigo, jie būtų pasikvietę sau "neprigulmingą." Bet tai neinvyko.

Viršum metų jau čia klebonauja lietuviams žinomas tėvynainis rašytojas, literatas gerb. kun. A. Tamoliunas, kuris sutvarkė parapijos reikalus, pašventindino bažnyčią ir dabar gyvena parapijos mylimas.

Kunigui apsigyvenus ir lietuvių pradėjo daugiau rasti ir iš kitur atvažiuoti ir čia apsigyventi. Dabar čia randasi apie 75 šeimynos ir apie tūkpat ar mažiau pavienių. Jų tarpe randasi keturios dr-jos: šv. Kazimiero dr-ja, seniausia ir turtingiausia, D. L. Kunigaikščio Vytauto, Tėvynės Mylėtojų lkp. ir Altoriaus mergaičių dr-ja. Iš biznierių čia yra dvi. kraučių dirbtuvės, viena drabužių ir kitų reikalingų dalykų krautuvė ir Missouri pusėj vienas saliuonas ir dvi restauracijai.

Pastebėtinas dalykas, kad čia nesiranda nei vienos mėsos ir valgomų dalykų krautu-

ti CITY POINT karą ir išlipiti antkampe C. ir W. Broadway gatvių. Už kelių žingsnių ant Broadway gatvės yra "Darbininko" redakcija. Delegatėi ir svečių palinksminimui Seimo dienoje yra rengiamos įvairios pramos ir kurias kviečiam atsilankyti gerbiamas delegates ir svečius. Laukdamos kuoskaitlingiausio atsilankymo delegatėi ir svečių liekame su pagarba Moteryų Są-gos II Seimo Rengimo Komisija.

ti CITY POINT karą ir išlipiti antkampe C. ir W. Broadway gatvių. Už kelių žingsnių ant Broadway gatvės yra "Darbininko" redakcija. Delegatėi ir svečių palinksminimui Seimo dienoje yra rengiamos įvairios pramos ir kurias kviečiam atsilankyti gerbiamas delegates ir svečius. Laukdamos kuoskaitlingiausio atsilankymo delegatėi ir svečių liekame su pagarba Moteryų Są-gos II Seimo Rengimo Komisija.

A. L. R. K. MOTERŲ SĄ-JUNGOS KUOPOMS.

Skaitau savo priederme priminti A. L. R. K. Mot. Sąjungos kuopoms, kad jos iki Seimui turi priduoti paliūdjimus apie savo narių velykinės išpažinties atlikimą. Tai gi kurios kuopos ligšiol dar to paliūdjimo dvasiškai vadovui neatsiuntė, lai pasiskubina atsiųsti, arba bent induoti savo delegatėms, kad atsivežtų į Seimą.

Su tikra pagarba Kun. F. Kemėšis. Dvas. vad. 50 W. 6-th Str., So. Boston, Mass.

CLEVELAND, OHIO.

Pas mus darbai eina kaip iš pypkės. Darbdaviai negal darbininkų prisišaukti. To del neturintiems darbo velytinama, kad atvažiūtojų į Clevelandą. O ypatingai jaunimas. Taip gi čia ir lietuvių yra pušėtina kolonija. Bet tarpsrovinio sutikimo ir sutarimo veikime taip kaip ir nėra. Socijalistai veikia sau, tautininkai sau, o apie katalikus tai nėra nieka sakyti — dirba kaip gali. Štai 25-ta kp. L. Vyčių laikytame susirinkime užėmė milžinišką darbą. Tai yra statyti scenoje "Zivile" ir pamtai didelė teatro salė, kur būt galima pasirodyti tarpe svetimatūčių. Teatras pavestas mokyt ir diriguot gerai žinomam vyrui ponui M. A. Ruseckui, kuris scenoje kelis kartus buvo atsižymėjęs kaip gabus rezisierius. Jam rezisieruojant, 25-ta kp. L. Vyčių pastatė šiuos veikalus: "Zydas ir Dzukas," "Karės Metu," "Litvomanai," "Lizdas naminio liuto" ir "Genaivaitė." Todėl tikimės kad jis aprūpins atsakančiai ir "Zivile."

Toliaus tarpe Vyčių randasi ir daugelis darbščių žmonių, kurie deda visas savo pastangas kalbinime nauju narių iš kurių yra pažymėtina p-lė Zvingiliūtė, p-lė B. Skripauskiūtė, p-lė Bagdžiūnintė, iš vyrų M. A. Ruseckas, J. Ruseckas, F. Šaukevičius, J. Alekna, A. Stigelunas ir kiti.

Apie L. D. S.

Savaitė laiko atgal buvo užmanymas čia sutverti naują L. D. S. kuopą ir tikėtasi, kad čia bus geros pasekmės, bet apsirinkta, nes mūs garsūs inteligentai greit užklaušė kokią mes nauda turėsimė imokėdami po \$1.00 į tą Sąjungą. Žinoma, kad tamsiam žmogui būt galima pasakyti ir išaiškinti, ale kaip tokiems inteligentams, kurių vardai skamba po laikraščius, nēr nei ką sakt. Bet yra viltis, kad čia vis greitu laiku įvyks kuopa. Todėl broliai darbininkai supraskit ir stokit į darbą ir laimės bus mūs.

Kaip prisirašyti.

Clevelandiečiai, kurie norit prisirašyti prie L. D. Sąjungos, tai tēmykit, kaip bus dalinami lapeliai, kuriuos p. M. A. Ruseckas ketino už dyką atspausdinti.

Balandis.

ELIZABETH, N. J.

Prakalbos.

Birželio 4 d. L. D. Sąjungos 16 kp. buvo parengus prakalbas, kalbėtojai buvo iš Newarko, N. J. p. J. Kralikaukas ir p. A. Staknevičius. Pirmas kalbėjo p. J. Kralikaukas. Kalbėjo apie L. D. S. jos reikalingumą ir kokia nauda yra prigulėti prie tos naudingos organizacijos. O kaip sykis pas mus Elizabeth, mažai kas iki šiol apie tą organizaciją žinojo, nors čia yra susitvėrusi L. D. S. kuopa nuo rugsėjo m. 1915 m. ir narių nedaug teturi. Taigi pageidaujama, kad pasididintų pas mus ta organizacija.

Žmonių buvo nedaug, nes Elizabeth, N. J. prakalbos katalikiškos retai kada buva parengtos. Antras kalbėtojas J. Staknevičius kalbėjo apie naudą prigulėti prie S. L. R. K. A. Tuomi mūsų žmonės mažai ką teinteresuojasi.

Lietuvių inteligentų čia visai nėra. Todėl ir prakalbų nėra kam pasakyti; cicilikai kaip kada parengia prakalbas, štai ir neseniai buvo atsilankęs velnių pardavinėtojas Mockus.

Taigi pageidaujama, kad pas mus dažniau būtų parengiamos geros katalikų prakalbos, gal žmonės pradėtų atbusti iš to letargo miego. Nors ir šiose prakalbose labai aiškiai nušvietė kalbėtojai, išdėstydami kokia yra nauda prigulėti prie L. D. Sąjungos taigpi ir S. L. R. K. A., bet kaip žiniai ir sieną atsimušė, ir nei vienas neprisirašė prie tų taip naudingų organizacijų.

Darbininkas.

ATHOL. MASS.

Viename straipsnyje negalėjau ant visko atsakyti, ką apie mane melagingai parašė korespondentas "Ateityje" 45 nm., todėl meldžiu dar ir tą straipsnį patalpinti.

Korespondentas skundžias ant manęs, kad norėjau panaikinti Sūnų ir Dukterų draugiją. Aš, kad atvažiavau į Atholį, netikiai nenorėjau panaikinti, bet dar net tos draugijos susirinkimus garsinau po pamaldų, kaip ir kitų draugijų. Bet mane pirmieji tos dr. valdybos nariai pradėjo visai šmeižti "Keleivyje" ir "Šakėje," o jos nariai atkalbinėjo žmones, kad neitų bažnyčion ant pamaldų, norėjo sukelti parapijonus prieš mane ir tt. Atsinešdavo į susirinkimus visokių bedieviškų laikraščių ir dalindavo katalikams. Žodžiu sakant vedė priešikybę agitacijai. Pasiklausyčiau išniekino pamaldas. Kada Aušros vartų salėje laikėme pamaldas, o jie Sūnų ir Dukterų Dr. nariai susirinkę į apatinę salę, šūkavo, žviogė, rėkė net laike palaiminimo Sv. Sakramento, todėl žmones ir pramanė juos arkliams. Tai-gi ar aš nebūčiau Dievo tarnu ir kunigu, jei matydamas, kaip tie, seniaus katalikai, dabar virtę vilkais, drasko V. Jezaus avelės, nieko nesakyčiau. Todėl skaičiau

už šv. priedermę pakelti balsą, kad apgynus tikinčiuosius ir raginau visus, kurie dar jaučiasi katalikais, kad apleistų tą draugiją, nes ten bedieviai sėdi ir nori katalikus nuo Dievo, nuo tikėjimo ir nuo dangaus atitraukti. Paklausė mano balso, atsiskyrė ir sutvėrė naują draugiją po vardu Sv. Pranciškaus, kuri sparčiai auga, nes jau dabar turi 160 narių ir pinigų apie 500 dol. Pasilikio prie Sūnų ir Dukterų draugijos nedaugiau, kaip 40 ir 20, kurie toliaus kitose vietose gyvena. Taip girdėjau nuo keleto narių. Kurie pasilikio, ant tiek jau yra sugedę, ištvirkę, kad štai per A. Balčiūno ir P. Novodvorkaitės šliūbą kai-kurie jų draugai per visas mišias kalbėjosi, juokavo, kad aš savo amžiuje to negirdėjau, kad taip apsieitų bažnyčioje laikė šv. Mišių. Todėl neveltui sako priežodis: prie ko prikibsi, tokiu pats paliksi; tai šventa tiesa, tai ir gyvenimams parodo. Štai ir tie patys tos draugijos nariai, kuriuos Atholio gyventojai gerai pažįsta, pirmiaus buvo dori ir dievobaimingi vyrai, bet prisirašė į tą S. ir D. dr., ten esantieji draugai-bedieviai išvedė juos iš kelio ir dabar patys, tapę netikėliais, kitus tvirkina; nes visą dvasišką maistą semia iš tokių laik. kaip "Keleivis," "Šakės," "Laisvės," kurie tik gėdą daro mūsų tautai. Todėl netikiai Atholyje, bet šaukiu į visus Amerikos lietuvius, kurie dar nėra sukludę: **Brangūs Broliai ir Sesers, Lietuviai-katalikai!** Jei nori Sv. Tikėjimą užlaikyti, jei nenorite nuo Dievo atitraukti, savo sąžinės suteršti ir amžinai žūsi, tai nerašykites prie tokių draugijų, kuriuose bedieviai ir laisvamaniai šeiminkauja, kurie katalikus, prie jų draugijų prisirašiusius, visai padarė, tvirkina iki juos nuo Dievo atitraukia ir amžinai skandina; o jei kas yra per nelaimę prisirašęs, tegul kuogreičiausiai pameta iki dar bedievybės nuodais neužkrėtė. "Niekas negali dviem viešpačiam tarnauti" yra tai V. Jezaus žodžiai. Todėl kas velniui tarnauja, tas negali Dievui tarnauti; o kas nori Dievui tarnauti, turi atsitraukti nuo velnio tarnystės. Kas labiausiai neapkenčia Dievo, kaip piktoji dvasia. Jinai tai pakurstė pirmuosius mūsų tėvus Adamą ir Jėvą prieš Dievą. Piktioji dvasia ir dabar kursto žmones prieš Dievą, o jos pirmiaisiais pagelbininkais ir yra bedieviai, laisvamaniai visokios rūšies, o kas prie jų prikimba, tokiais ir patys palieka.

Antra tiesa yra, kad: jei su gerais draugais, geru pasiliksi, o jei su blogais, blogu tapsi. Tą parodo ir kasdieninis Amerikoje lietuvų gyvenimas.

Atholio klebonas.

28-IV-1916.

Meldžiu patalpinti šias žinutes iš Atholio. Dar nespėjau atsakyti į visus priekaištus daromus man asmeniškai "Ateityje" 45 num., kaip štai 49 num. vėl tas pats korespondentas primelavo. Kad Atholikiškus neklaidentų, skaitau sau už pareigą atsakyti.

Kaltina mane, kam katalikams neleidžiu skaityti bedieviškų knygų ir laikraščių. Matyties korespondentas užmiršo du pirmuoju Dievo prisakymu: 1) Neturėk svetimų Dievų prieš mane ir 2) Neimk Vardo Viešpaties Dievo tavo dovanai. Todėl primenu, kad tuodu prisakymu draudžia tikintiesiems burnoti prieš V. Dievą, niekinti Dievą, Jo vardą, tikėjimą, Jojo apreiškimą ir viską, kas Jo šv. vardu yra pašvensta ir Jam paaukota. O kad bedieviški laikraščiai ir knygos yra pilni burnojimo, plovojimų ir niekinimų Dievo ir šventų daiktų, todėl labai aišku, kad draudžiama tokius skaityti, davinėti kitiems ir laikyti savo namuose. Sena me Istatyme burnotojai pagal Dievo įsakymo buvo mirtimi baudžiami. Korespondentas piktinasi, kad doros Atholio

merginos aukauja bažnyčiai net po 80 dol. Žinau, kad viena Sal. Žebrytė tiek daug paaukavo, o kitos po 10, 15 ir tt. Bet delko minėtasis korespondentas, kad kairurie girduokliaudami po keletą šimtų prageria, arba kur kitur ant niekų išleidžia, tai apie juos tyli.

Toliaus primena, kad pirmieviai įsteigė Apšvietos Rateljį ir vakarinius kursus ir kad katalikai nėjo ant tų kursų. Aiškūs dalykas del ko nėjo, nes katalikai turėjo savo kursus, o pirmieviams nieks ne pavydėjo ir galėjo lankyti savo kursus. Aš girdėjau, kad delto pirmieviai nustojo lankyti kursus, kad mokytojas pareikalavo užmokėsnio, tie nesutiko ir iširo.

Kas link atėjimo I. Kaulavičio ir Kaladziškio ir prašymo, kad apskelbčiau bažnyčioje apie diskusijas: Ar naudingi svaiginantieji gėrimai, ar ne? To padaryti nesitikau, nes žinojau, kad pirmieviai visokia proga naudojami, kad išniekinti tikėjimą ir jo kunigus, todėl supratu, kad čia klastos. Ir neapsirikau, nes štai tą pačią dieną, ar keliom praslankus, (dabar neatimenu gerai), pakvietė "Šakės" redaktorius ir kvietė katalikus ant prakalbų.

Ant galo primeta man, kad sesigailiu lietuvų nuo karės nukentėjusių. Tai lygiai melagystė ir šmeižimas. Nes aš ir pats paaukavau keletą šimtų ir Atholio parapijonai keletą šimtų, taip kad dabar suviršum 900 dolerių surinkta iš Atholio. Tiktaai raginau, kad socialistams neduotų, nes Butlota yra socialistų prietelis ir savo partijos reikalams renka. O kas link 6 dol. kuriuos kiekvienas parapijonas moka ant metų ir parapijos kasą, tai pats parapijonys prieš mano atvažiavimą, nutarė ir mokejo ir surinko apie \$2500.00, taip ir dabar moka. Taip ir visose lietuvų kolonijose daroma. Prie to gi ir Bažnyčios prisakymas yra 5) Dešimtinę šv. Bažnyčiai atiduok. Nuo neturtingų nereikalaujama, o biednus dar patys šelpjame. Ar būtų tad teisinga, jei vieni mokėtų, o kiti nieko nors turėtų, neduotų. Kortelė duodasi kaipo paliūdijimas, kad yra nariu parapijos.

Korespondentas pasirašė Girkantų Antanas, bet yra žinomas, kaipo laisvųjų pažiūrų. Prisirašė prie katalikiškų draugijų, matyties, vien delto, kad armeridius ir suirutes kelti. Bet gerai išeis aikštėn, o tuokart bus nemaža gėda dvidešimt politiką vesti.

Atholio klebonas.

4-V-1916 m.

Red. prierašas: Tuodu laisvų gerb. Atholio klebonas buvo mums jau gana senai atsiųsti, tik del tulų priežasčių nusitęsė jų išspauzdinimas, ko teiksis mums neimti už blogą didžiai mūsų gerbiamas Atholio klebonas.

NEWARK, N. J.

Birželio 11-tą d. š. m. lietuvų apvaikščiojimo ir parodos rengimo komitetas buvo parengęs prakalbas.

Kalbėtojai buvo V. Ambraziejus, Kazys Pakštas Loyolos universiteto studentas iš Chicago, Ill., V. Vaškevičius ir S. Pranis. Prakalbų tikslas išaiškinti publikai reikalingumą dalyvauti parodoje 17 d. š. mėn.

Vakaro vedėju buvo p. J. Kralikaukas. P. J. K. atidarydamas vakarą paaiškines tikslą, meldė visų, kad tie kurie jaučiasi save esą lietuviais, kad atstotų ir tuom patikrintų. Publikos, kurios buvo pilna šv. Jurgio dr-jos svetainė, visi sustojo, (matyt, kad ir mūsų cicilistai bijojo viešai publikoj pasirodyti, kad jie eina prieš lietuvisybę). Potam maišytas Vyčių ir šv. Cecilijos chorai sudainavo "Lietuvos Himną."

Po dainų trumpai kalbėjo V. A. nupiešdamas Newarko istoriją ir kaip lietuviai čia apsigyvena ir pora iš šiandieninių garsiųjų socialistų, kurie

visokiais būdais stengiasi sudardyti lietuvių apvaikščiojimą lietuviams paskirtoji dienoj.

Kaip vienas nemokėjęs sukaityt nei iki 20, o antras atvažiavęs tuojaus pradėjęs rodyti savo sportumą, nusipirkęs ir užsidėjęs augštą cilindrą, pasikales po čeverykais geležines patkavas, pasiėmęs lazdele ir vakarais ir nedeldienais eidavęs gatvėms sportuodamas, o dabar likęs nekurių dr-jų vadu ir vedgą visus tų dr-jų narius pragaištingas kelianis. Publikai iš to turėjo nemažai juoko.

Po V. A. kalbos vėl maišytas choras sudainavo "Vai žydėk" "Kas subatos vakarėly" ir "Oi tu Jieva". Po dainų pasirodė su prakalba gerb. K. Pakštas "Vyčio" redaktorius, p. K. P. kalbėjo daugiausia apie lietuvių praeitį, kaip lietuviai turi mylėti savo tėvynę, kaip visados turi būti pasiryžę ją gelbėti ir ruošties prie atgavimo Lietuvai autonomijos ir tt. P. K. Pakšto kalba darė į susirinkusius nepaprastai gilų įspūdį. Visi jo kalba buvo taip užinteresuoti ir gaudė kiekvieną ištartą žodį.

Daugelis, girėjų kalbant, sako "tai dar pirmą sykį tokią įspūdingą prakalbą girdėjau." Reikia pripažinti, kad P. K. Pakštas ištikrųjų turi nepaprastą kalbėtojaus gabumą. Kalba buvo švelni ir nieko neūžgaunanti.

Toliaus V. Vaškevičius kalbėjo angliškai į čia gimusius, kvietė visus prisidėti prie lietuvių dienos apvaikščiojimo ir abelnai visose vietose pasirodyti visada, kad yra lietuviais ir prisidėti prie savo brolių lietuvų dirbančių tautos labui, o ypač prisidėti viskuomu prie išgavimo Lietuvai laisvės. Taipos-gi kvietė, kad visi čia gimę stotų rimtoje kovojė prieš visokius ištvirkėlius "socialistus," kurie važinėdami po lietuvių kolonijas renka iš nesupratusių brolių lietuvų pinigų savo pragaištingą darbą vadydami toliaus.

Publika visiems kalbėtojaus nesigailėjo rankų ploti per visą laiką. Ypatinai galima visur pastebėti, kad newarkiečiai lietuviai šiandie su didele tiesiog neapykanta žiūri į "socialistiškus" vadus. Laukiamas dar didelių triukšmų "pirmieviškose" draugijose. Mat kaip girdėt daugelis kas buvo pabrikuojama katalikams nariams nežinant. Ant pabaigos dar kalbėjo p. S. Pranis. Apvaikščiojimas lietuvių dienos jau arti ir ji greit praeis, bet "socialistų" vadų užsivarymas prieš visus Newarko ir apielinkės lietuvius greit neišnyks iš atminties, nes šiandie Newarko "socialistų" vadai viešai pasirodė kuom jie yra ir kas jiems daugiau rūpi.

Volungėlis.

WATERBURY, CONN.

Gegužio 25 d. 8 val. vak. Vyčių 7 kuopa parengė draugišką vakarą. Visupirmiaisiai buvo rodymas atletų mankštiniamosi, vaikinių ir merginų lenktynės ir visokie kitokie gabumai kokius kas kiek galėjo. Toliaus traukėsi žaislai, baletai, šokiai ir kiti margumynai sykiu ir didysis maršavimas. Ale dar po šių viršminėtų pasilinksminimų nebuvo užbaiga, bet dar buvo dainos, deklamacijos ir prakalbos. Na ir ant galo atėjo vakarienė. Per vakarienę gerb. mūsų dvasiškas vadovas kun. J. Valantiejus pasakė trumpą prakalbėlę, paragindamas Vyčius, ypač jaunimą, kad darbuotūs daugiau del Tėvynės labo. Toliaus pirm. J. Šalūnas pakalbėjo trumpai apibūdėdamas Vyčių istoriją, jų reikšmę ir tikslą. Paskui kiekvienas narys ir svečias papasakojo ką jis ar ji žinojo ar manė apie Vyčius.

Po vakarienės gerb. vargonininkas J. Kovas to vakaro vedėjas užbaigė viską su trumpa prakalbėle, nurodydamas aiškiai kokiu būdu Amerikos jaunuoženė ištvirksta ir ištautėja.

Po visa ko vakaras buvo už-

baigtas ir visi ėjom ramiai ant pasiliso.

Plaktukas.

BRIGHTON, MASS.

Kad šmeižė, tai šmeižė.

"Ateities" No. 70 randame aprašymą pramogos, atsibuvusios gegužio 29 d. Kas bent kiek permata akimis tą laikraštį, tas žino, kaip iškraipytos, šmeižiančios katalikus raštai ir žinios telpa tame laikraštyje. Bet anos pramogos aprašymas gali būti geru pavyzdžiu šmeižiančios, melagingos cicilikiškos korespondencijos. Korespondentas pasirašo "Scenos mylėtojas." Verčiau būtų pasirašęs šmeižimų, melo mylėtojas.

Pirmiausia turi pasakyti, jog minėtą pramogą surengė ne vien vyčiai, kaip aname laikraštyje rašyta, bet vyčiai kartu su L. D. S. kuopa.

Toliaus koresp. rašo būk pagarsinimuose buvo parašyta didžiomis raidėmis, jog dalyvaus gabiausi artistai, žymūs lietuvių aktorai, pagarsėję danininkai ir tt. Turiu pasakyti, jog ant plakatų buvo pasakyta, jog dalyvaus gerai išsilavinę artistai Vyčių 17 kp. nariai iš So. Boston.

Scenos mylėtojas rašo, būk vakaro vedėjas, atidarydamas programą, apreiškęs publikai, jog pamatysit to, ko dar nematėte, išgirsit dainų kokių negirdėjote. Aš girdėjau vakaro vedėjo kalbą ir jis tokių žodžių nesakė. Jisai tik prašė publikos užsilaukyti ramiai, nes girdi programas busias ilgas ir gražus. Ir persitatė dvi p-lės padainuoti. Dainavo pianui ir smuikui pritarint. Daliai padainavo "Siuntė mane Motinėle." Gausiu delnų plojimu p-lės buvo iššauktos atgal ir jos padainavo "Saulėle raudona." Toliaus dainavo p. Grinkevičius. Jo dainavimą sekė monologas "Redaktorius," kurį gerai atliko p. F. Strakauskas. Tas publikai labai patiko. Po to vakaro vedėjas pasirodė prieš publiką ir prašė nurimti ir pranešė, jog bus lošta "Gaila Usų." Tuo tarpu sunerimavo "scenos mylėtojai," kelė lermą ir prasidėjęs lošimui per alasą neką tebuvo galima girdėti. Visokie "scenos mylėtojai" ėmė bėgti prie vakaro vedėjo ir sakyti, kad girdi programą perilgas, nori šokti, lošimo nenorį klausyti ir tt. Toks sumišimas ir publikai užpa sugadino ir aktorius suneravo. Tai lošimas ir turėjo būt prtrauktas.

Po to ant estrados pasirodė p. F. Barauskas iš Cambridge, Mass. Tasai jaunas lietuvis yra išėjęs tam tikrus atletikos mokslus. Lietuvice lavinosi 7 metus ir čia Amerike lavinosi apie 9 mėnesius. Tas tai vaikinas parodė savo kūno išsilavinimą, parodė savo miksumą. Galop prasidėjo linksmūs šokiai, kurie tęsėsi iki 12 val. nakties.

Čia parodžiau keletą faktų, kur "Ateities" korespondentas sumelavo ir aprašau programą. Dar minėtasis korespondentas nesigailėjo pludimo, kolonijimo žodžių, žeminimo Vyčių. Tai buvo tikrai pavyzdinga šmeižimo korespondencija.

O kad So. Bostono Vyčiai nedarko scenos, bet gerai atlieka programus, gerai atlošia veikalus, tai mes brightoniečiai gerai žinome. Pas mus jie puikiai buvo atlikę programą jau vasario 21 d. š. m. Daugelis iš mus esame matę ir So. Bostone jų surengtus programas.

Tai kur tokio Scenos Mylėtojo išmanymas, kur protas, kur sąžinė, kur akys? **Šokių mylėtojas.**

KUR IR KAIPI LIETUVIAI DARBININKAI GYVENA.

Rumford, Me.

Naminis lietuvių gyvenimas geresnis už kitų kolonijų. Namai švariai užlaikomi. Vaikai spindančiais veidais ir gana gerai aprėdyti.

Fabrikai.

Fabrikų čia randasi net trys.

Visos trys popieriaus dirbtuvės. Buvo man duota proga aplankyti vieną iš tų dirbtuvių. Šioje dirbtuvėje dirba apie 1.000 žmonių. Didesnė dalis lietuviai. Darbas sunkus, valandos ilgos ir užmokestis nekokia. Dienomis čia dirba po 11 valandų, o naktimis po 13. Algos duoda nuo 18 iki 30 centų į valandą. Darbininkai neorganizuoti, bet galop neiškędami buvo susitarę streikuoti. Kompanija išgirdus, kad eina kalbos apie streikus, pasistengė žmones sulaukyti. Prižadėjo jiems nuo 1 d. sausio, 1917 duoti po 8 valandas darbo su tuo pačiu atlyginimu, kurį dabar gauna už 11 ar 13 valandų. Prie to dar prižadėjo duoti ant naujų metų visiems darbininkams dovanų po 4 savaitių algos. Žinoma darbininkai ant to sutiko nes kitokio išėjimo nematė, o ant streiko išeiti nesusiorganizavusiems, tai ir-gi nelengva. Tas visas gana gerai, bet šio miesto darbininkai lai nepamiršta to, kad tai vis dar prižadas kompanijai. Jei kompanija norės juos išnaudoti, tai ji atras kokią nors priežastį, del kurios jiems nebus galima prižadų išpildyti, taip-pat kaip jie atrado priežastį, del kurios ji negalėjo pakelti algos dabar.

Darbininkai! Prisirengkite. Kada ateis 1 diena sausio, kad jūs jau būtumėt tvirtai susiorganizavę ir kad galėtumėt kovoti su kompanija, jei ant to prisieitų.

Nesnauskite! Kompanija gudri. Ji suprato, kad jei streikas pakiltų balandžio mėnesyje, tai jai būtų sunkiau darbininkų-skebų gauti, nes daug didesnis tame laike yra reikalavimas darbininkų dirbti ant ūkių ir kitose vietose. Ji taip-gi aiškiai mato, kad sausio 1 d. bus viduryje žiemos, kad visi žmonės sueina į miestus darbo ieškodami ir jokios stokos darbininkų nėra. Ji supranta, kad del tų priežasčių streikas pakelti žiemą yra daug sunkiau ir darbininkai be organizacijos to negalės įstengti. Tai-gi broliai lietuviai, nors jūs prisirengkite, organizuokitės į L. D. S. kuopą.

Gal tie mano išvedžiojimai yra vien tik svajonės ir būtų gerai, kad jos svajonėmis pasilikty, bet jei ne tai apsisaugoti reikia.

Viršūnintame fabrike pagal valdžios reikalavimą visi darbininkai yra apdrausti apsaugos kompanijoje. Nelaimėi ištikus, kada darbininkas būtų sužeistas, tai ta kompanija turi jam daktarą ir vaistus duoti dykai. Jeigu jis sirgtų ilgai, negu dvi savaiti, tai jam turi duoti pašalpą. Jei darbininkas būtų užmuštas šioje darbo, tai jo šeimynai ar gentims turi išmokėti posmer-tinę.

Antroji dirbtuvė.

Antroji dirbtuvė yra truputį mažesnė ir čia darbininkams yra geresnės išlygos suteiktos. Šioje dirbtuvėje dirba apie 900 žmonių. Čia ir-gi yra išdirbamam popierius, bet jau prastesnės rūšies, del pakavimo prekių ir del sudirbimo ir mašus. Prie šios dirbtuvės yra prikerpta dirbtuvė popierinių mašų, kur dirba apie 200 merginų.

Dirba trimis permainomis po 8 valandas. Alga vyrams minimum \$12.00 į savaitę, o moterims gi minimum \$8.00 į savaitę.

Negauna darbininkų.

Šiame mieste randasi ir daugiau visokių biznių, bet prie jų suvisu mažai žmonių tedirba ir nėra verta apie juos čia prisiminti.

Kadangi dabar darbai visur eina gerai ir žmonės kituose didesniuose miestuose gaudami geresnį uždarbį ir lengvesnį darbą, tai daugumas yra išvažinėję. Darbininkų neužtenka dirbtuvėse. Darbdaviai ieško po visus užkampius darbininkų. Iš kitur atvažiavusiems lengva darbas gauti.

Visupirmu čionai reikia daugiau vienybės, daugiau

bendro veikimo, daugiau organizacijų. Šios kolonijos žmonės nežino, kaip praleisti liuosą laiką naudingai. Nēr kur nueiti, nēr ką daryti.

Reikėtų kiekvienam darbininkui ir kiekvienai darbininkei prisirašyti prie L. D. S. kuopos. Tada reikia ir kuopai susijusti. Pradėti rengti išvažiavimus, vakarus, pramogas, teatrus, koncertus ir tt. Tie visi dalykai duotų nariams ką nors veikti. Iš darbo parėjęs žmogus negalvosi, kur pasidėti, bet tada galvos kaip galėsi tą patį vakarą atsilankyti ant repeticijos, atsilankyti ant susirinkimo ir dar kelis žodelius į Magdės auselę pašnibždėti.

Reikia būtinai čia Vyčių kuopos.

Plati jai dirva šioje kolonijoje. Galėtų savo chorą sutverti. Matyti tiek daug jaunų vaikinių ir gražių mergaičių, kurie be abejo norėtų padainuoti parėję iš sunkaus darbo savo tėvynės numylėtos lietuviškas daineles. Vyčių kuopa galėtų išgelbėti čia augusius lietuvius ir lietuvautes iš ištautėjimo bangų. Matyti, kad jei lietuviai nesuipras jų vaikai po kiek laiko jau bus anglai o ne lietuviai. Vyčių kuopa galėtų pakelti lietuvių vardą svetimatūčių akyse. Vyčiai galėtų reklamuoti Lietuvos ir lietuvių vardą anglų spaudoje. Galėtų surengti žaidimo dienas. Tvirties už atletikos, gimnastikos ir daug panašių įrankių, kad dirbtų visi pagal Vyčių vabalio "Viskas Lietuvai, — Lietuva-gi Kristui."

Taip-gi yra svarbu, kad čia būtų įsteigta S. L. R. K. A. kuopa. Žmonės dirbdami tokiuose pavojinguose darbuose privalo turėti gana daug apsaugos. Viena vietinė kuopa tą didį darbą negali atsakant čiai atlikti. Nėgana gauti po \$5.00 į savaitę ligoje ir \$150.00 posmer-tinės. Penkių dolerių neužteks daktarui apmokėti į savaitę, o ką čia dar kalbėti apie pragyvenimą šeimynai. Šimtas ir pusė posmer-tinės. Kas tas eriškia. Reikiška, kad gal pakaks apmokėti skolas ir ekspensus palaidojimo ir daktarui, ir į štorą. Gal dar ir tam neužteks. Po to ką darys tavo šeimyna? Ką veiks tavo pati ir vaikai? Ubagauti čia nėra mados. Dirbti! Ką jie dirbs? Reikia gerai, protin-gai apsvarsčius pripažinti, kad kiekvieno lietuvi priedermė yra prigulėti į S. L. R. K. A. ir gauti \$14.00 į savaitę ligoje ir \$1.000.00 posmer-tinės.

Reikia lietuviams geresnės, patogesnės svetainės. Jau girdėtis, kad šv. Roko draugija jau pradėjo rengties prie pastatymo savo namo. Pui-prie sumanymas, bet kadangi jis nepasilikty sumanymu, tai reikia daug trisuo ir pasišventintia. Reikia, kad visos dr-jos ir kuopos padėtų šv. Roko dr-jai surenkamos pramogas namų naudai.

Prie to viso reikia atminti, kad mes lietuviai paeiname iš garbingiausios ir doriausios tautos viso pasaulio. Kad mūsų kalba yra pripažinta seniausia ir gražiausia. Reikia mums atminti, kad tai yra garbė Lietuvio vardą nešioti. Niekados nereikia pamiršti, kad mūsų tautos didvyriai guldė savo galvas, kad pakėlus vardą Lietuvos. Taigi, tą visą atmindami, Rumfordo lietuviai turėtų saugoties, kad jų darbai neatneštų blėdies, nesuskriaustų mūsų tautą. Lai jie atsimena, kad kiekvieną kartą, kuomet pasigeria, kiekvieną kartą, kuomet susipeša, kiekvieną kartą, kuomet ką nors blogo padaro, tai tuomi nevien tik sau skriaudą daro, bet nuplėšia garbę ir atneša blėdį visai tautai. Laikydami tą omenėje, šios kolonijos lietuviai pabus iš miego, kaip kitų kolonijų gyventojai ir gali-me tikėties, kad po kiek laiko Rumfordas bus vienas iš prakalinusių lietuvių kolonijų.

Jonas J. Ramanauskas.

Genys margas, svietas dar margsinis.

Vietinēs žinios.

APSIVEDĖ.

Sabatos vakare 7:30 Šv. Petro lietuvių bažnyčioje tapo surišti moterystės ryšiu Kostantas Jurgelinas su panele Marijona Kalinauskite. Jis yra gerai žinomas biznierių tarpe lietuvių; užlaiko krautu- vę (Habadasher). Abu jauna- vedžiai yra nesykį pasirodę ant scenos, kaip gabūs lošė- jai. Viso gero jaunavedžiams. Vestuvės buvo lietuvių svetai- nės. Viskas gražiai pavyko, svečiai tapo gražiai priimti.

Rep.

A. A.

Su šiuo pasauliu atsisky- rė jaunas vaikas Bronislavas Kripaitis. Mirė nedėlioį bir- želio 18 d. 7:00 iš ryto.

Rep.

ATIDARĖ MAUDYKLES.

Pereitą pėtnyčią tapo atida- rytos maudyklės (L St. Bath). Visi dabar ura į sūrų vandenį pasimaudyti.

Rep.

SUSIRINKIMAI.

3:30 po pietų nedėlioį buvo susirinkimas Šv. Jono Evange- listo dr-jos.

Nutarta, kad visi nariai maršutuot del Saldžiausios Šir- dies Viešpaties Jėzaus dr-jos kitą nedėlią.

6 val. vak. buvo susirinki- mas Apaštalytės dr-jos. Nu- tarta užpirti mišias, kurios bus laikomos su nauju arnotu.

Paskui prasidėjo susirinki- mas Moterų Sąjungos kuopos. Svarstyta apie seiminį progra- mą.

Rep.

ATSAKYMAS VINKE- VIČIUI.

Vinkevičius rašė prieš mane "Darbininko" num. 67. Tvir- tino būk aš rinkęs parašus prieš salinūs ir davęs jam pa- sirašyti, o paskui jis sužinojęs būk aš rinkęs ne prieš salinūs, o prieš kun. Žilinską, "Darb." redakcijai buvau pa- siuntęs atsakymą. Redakcija man atsakė, kad tiesiog pasa- kyčiau ar tie paraši buvo ren- kami prieš kun. T. Žilinską.

Pakartoju, jog tie parašai buvo prieš salinūs ir siūlyda- mas Vinkevičiui pasirašyti sa- kian, kad čia einasi apie tai, kad salinū nebūtų po stubas. Taip ir ant blankos yra para- šyta, ant kurios Vinkevičius buvo pasirašęs. O jei Vinke- vičius tvirtina, kad tie para- šai prieš kun. T. Žilinską, tai jis daro didelę klaidą ir netei- singai mane šmeižia, klaidina žmones, žemina mano vardą.

Tuomi prašau atsaukti me- lagingą pranešimą.

John Kazmauskas.

Red. prierašas. Gaila, kad korespondentai neatsargūs ir be tikro žinojimo užsiplūti ant nekaltų.

AR NORI BUTI GRAŽUS?

Jeigu taip, tai nusipirkite Mosties, kurią išdirba Mentholata Co. ir visi daktarai aptieko- riai pripažįsta geriausia.

Ištepant moste veidą prieš einant gult per kelis vakarus pada- ro veidą tyrų ir skaisčių. Mostis išima visokius spuogus ir dėmes (plėtms) saulės nuodegimus ir lašus. Kaina dėžutės \$1.00.

Merginoms, kurios nori būti raudonos, mes turime prie tos mosties pritaikytą odos pudrą; vakare reik ištepti moste veidą, o ryte patrint su mūsų pudru, vei- das palieka skaisčiai baltas-raudo- nas. Tas pritinka ir vyrams. 50c. ir \$1.00.

Odos Muilas tikrai išgydo spuogus. Jeigu jie nepaeina nuo sun- kios ligos. Kaina 25c.

Jeigu jūsų kvapas dvokia, mazgokite dantis kasdien su miu- lu. Dantys palieka balti ir kva- pas kvepiant. Muilo kaina 25c.

Pinigus galite siųsti money or- deriu ar 2-centinėmis stampomis. J. RIMKUS, Box 36, Holbrook, Mass. (70-83.)

Gerai perskaityk!!!

APSVARSTYK IR PAGALVOK, o kada persi- tikrinsi, kad pas mumis viskas pigiau, kaip jūsų miesto krautuvsė, tada pasiskubink parsitraukti nors vieną sau reikalingą daiktą iš mūsų. Mes nupirko- me didelę daugybę visokių tavorų už labai pigią kai- ną. Dėlto ir jums galime pigiai parduoti. Pamė- gink, ir kuomet jums patiks, apie tai pasakyk ir sa- vo pažįstamiems ir draugams. Tegul ir jie nuo mū- sų nusipirks, o jums už pasakymą visuomet padėka- vos.

ŠTAI MŪSŲ TAVORAI IR PREKĖS.

1. Drukuojama mašinėlė, labai aiškiai drukuoja, lė, galima ją ir į švarko kišenių įsidėti. Labai vi- kiekvienam tinkama, labai stipriai padaryta, nedide- siems naudinga ir paranki. Jos kaina buvo 30 dolerių. O mes parduodame už \$7.50.

Kita didesnė drukuojama mašinėlė, kokia nau- dojama visuose ofisuose. Jos vertė 100 dol., o mes parduodame už \$16.50.

Ir dar viena vardu Number - one \$24.50

Aukšinis atramentas. Atrodo labai gražus laišk- as tuo atramentu parašytas. Kiekvienas gavęs tuo atramentu parašytą gromatą negali atsidžiaugti, taip kaip jam šimtą dolerių dovanotumėi. Bonkutės kai- na \$1.00.

Sidabriniai milteliai užpilti ant atramento, bliz- ga, atrodo labai gražiai. Tinkami meilingiems laišk- amams rašyti — 50c.

3. Geriausios britvos skusties. Nei Anglijos ka- ralius Jurgis neturi geresnių už šitas. Atrodo kaip per saldų pieną plaukia. Labai aštrios. Kaina \$1.50, \$2.50, \$3.50 ir \$4.00. Kiekviena britva gvarantuoj- ama. Jei nebus gera, atsiųsk mums atgal, o mes į tos vietą duosime kitą. Nors dešimtį kartų gali mainyti.

4. Grynos skūros pustai (diržai). Kaip ant jų britvą papustai, tai ji ima barzdą, kaip dalgis žolę. Kaina \$1.00, \$2.00 ir \$3.00.

5. Geriausi galastuvai britvoms ir peiliams ga- ląsti \$1.00, \$2.00.

6. Ar girdėjai kuomet apie žiūrą? Tai labai puikus daiktas. Nuėjęs teatran, į pikniką arba kur į laukus, prisidėk žiūrą prie akių ir visus toli esan- čius daiktus pamatysi, nors daiktas, mergina, ar vai- kinas būtų už 10 mylių tolumoj. Atrodys, kad tai matai prieš save tik už kelių žingsnių. Ir viskas kno- aiškiausiai matoma. Daug džiaugsmo turėsi, kuomet tavęs ištoli niekas nemato, o tu viską matai. Gera žiūrą išgyti dar ir turintiems silpnas akis. Pamėgink nusipirkti. Kaina labai pigi, tik \$4.00, \$6.00 ir \$8.00. Paanknuoti, su šilkiniais pasaitėliais, taip vadinami inžinieriški \$18.50 ir \$23.50.

Kas pirkis šiomis dienomis ir prisiųs šį apgarsi- nimą podraug su pinigais, tam duosime geras dova- nas: porą šilkinų panėkų ir šilkinę skepetaitę. Tik reikia paminėti, kokių panėkų nori — ar vyriškų ar del merginų.

Pinigus ir laiškus siųskite tokiuo adresu:

Jack Mailing Order Co., General Delivery, Terre Haute, Ind.

1) Ar reikia gerų baiseklių (dviračių), kurių nereiktų nuolat taisyti, kuriais būtų lengva važiuoti ir būtų nebrangūs? Jei tokių nori, pirk iš mūsų. Savo mieste tokių negausi nei už 40 dolerių. O pas mu- mis su dubeltavais roberiais kaina \$12.00. Vadinami pirmo gatunko \$18.75.

Prie kiekvieno baiseklio duodame dovanai dar triūbą del signalo vertės \$3.00. Pasiskubinkite nusi- pirkti, nes nedaug teturime.

2) Ar žinai svieto mandrybę, kad į penkias mi- nutes galima nuvažiuoti 10 mylių štyminiu baisekliu? Ryto metu į darbą nereikia anksti kelties ir vakare suvargus po dienos darbo ilgai eiti namo. Kas turi štyminį baiseklį, tas nejaudžia nuovargio. Labai ge- rai galima pasivažinėti, juo važiuoti nereikia jokio mokslo. Su kiekvienu tokiuo baisekliu mes duodame aiškios nurodymus, ką greitai galima suprasti. Mū- sų kaina labai pigi — \$75.00, \$85.00 ir \$125.00.

3) Aukšinis laikrodėlis gryno aukso, 14 karato, 17 akmenų, kaina tik \$32.50. Lenciūgelis aukšinis \$13.25 ir \$15.50.

4) Aukšinė plunksna, pati atramentą pritraukia, 14 karato aukso — \$1.00, \$2.00, \$3.00, \$4.00 ir \$5.00. Turime daug visokių armonikų, koncertinų ir tt. Pinigus ir laiškus siųsdami adresuokite:

Jack Mailing Order Co., Gen. Del. Terre Haute, Ind.

Skaitkite ir Platinkite
"Darbininką"
Organizuokite Lietuvių Arb. Sąjungos kuopas.

Reikalinga tuojaus, Lietuvė mergina arba moteris, mokan- ti gerai lietuviškus valgius gaminti. Turi mokėti maž-daug angliškai.

Taip-gi 2 merginų prie stalų (waiter'ų), turi mokėti ge- rai angliškai kalbėti. Dar- bas ir užmokestis geras.

White Way Restaurant

savininkas

J. Jakubauskas & Co.

204 W. Broadway,

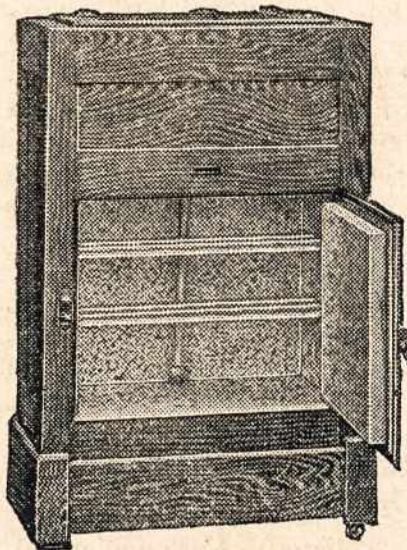
South Boston, Mass.

ATMINK.

Kiekvienas rakandas pir- ktas mūsų krautuvėj ženklina taupumą jums visiems

IR

Už kiekvieno daikto rasi mū- sų gerą vardą, įgytą per 38 metus teisingo pirkliavimo.

Aisbaksis lygiai toks, kaip paveikslas parodo Iš gryno ažuolo. Sanita- riškas. Geriausia išdirbimo. Taupina ledą.

James Ellis Co.

Kampas B ir B'way,

Lietuviai pardavėjai vi- suomet randasi krautuvėj.

Atdara panedėlio ir suba- tos vakarais.

Telephone So. Boston 605

Lietuviškas ADVOKATAS

William F. J. Howard
Lietuviška pavardė buvo
Vincas F. J. Kavaliauskas
315 Broadway, So. Boston.

TAUTOS FONDO ŽENKLELIAI —

geriausiai nusisekė pada- ryti Bostono firmai BOSTON BADGE CO. Lietuvių tautiškos spal- vos, žirgvaikis ir parašai anglų ir lietuvių kalbomis. Puikiausiai tinka platinti tarp amerikėnų per Tag Day.

UŽ 1 TŪKSTANTŲ — TIK \$7.00.

Adr. 294 Washington Str., Tel. Rom. 629 BOSTON BADGE CO. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 270

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Galima susikabinti ir lietuviškai. Ofiso valandos: Rytais iki 9 val. Po pietų 1 iki 3 vakarais 6 iki 9

536 Broadway, So. Boston.

Akių Specialistas
Prienka ahinius

H. S. Stone, Oph. D.

399 BROADWAY, SO. BOSTON.

Vienatinė Lietuviška Krautuvė

Kuri užlaiko visokio tavoro, reikalingo maine- nieriams.

V. LUKOSEVICIA, Minersville, - - Pa.

Dr. Paul J. Jakmawh (Jakimavičius)

Priemimo valandos: Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare 509 BROADWAY Cor. G ST. SO. BOSTON, Tel 502 S. B.

Tel. So. Boston 294

DR. JOHN P. JONES

Ofiso valandos nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 9 po piet. FIZIKAS ir SURGIJUS

Speciališkai atlieka visokius blogiausių gydymus, ypatingai su alektromis. 392 Broadway, 107je L. ir F. gatviu SO. BOSTON, M.A.S.

TEL. BACK BAY 4200

DR. F. MATULAITIS

Ofiso. Aduos 1-3 P.M. 7-9 P.M. Gyd. visokių ligas Priskiria Akinius.

419 Boylston St., Boston, Mass.

PIRMOS KLESOS DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripil- domi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išra imų. Visa darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY

469 Broadway, So. Boston, Mass.

PRIE DORCHESTER ST.

Valandos nuo 9 val. ryta iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 val. ryta iki 4 val. vakare.

Lietuvis Daktaras

Dr. Ignotas Stankus

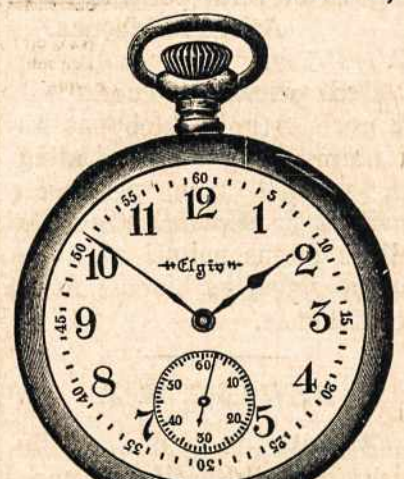
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Valandos Nuo 9 iki 11 rito. 2 4 po pietu. 7 8 Vakare.

Telephone So. Boston 605. ANTANAS ŠAPALIS meistras indeda telefonus, dengia sto- gus, ir atlieka visus staliorys- tės darbus prideramai. KAINOS NEBRANGIOS. Ofisas gyvenimas 315 W. Broadway, 133 Bowen St. SO. BOSTON, MASS.

— Skaitkite ir platinkite "Darbininką." Tegul jis ran- dasi kiekvienoje grinėjoje. Jei prenumerata baigiasi, tai negaišiuodamas atnaujyk.

Tel. Oxford 4900.

J. P. TUINYLA,

Užlaikoma didžiausia krautuvė deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotus, duod- am ant bargo ir ant išmokėsių, ant lengvų išlygų. Reikalauja- me agentų kiekvienu mieste Su- vienytų Valstijų ir Kanadoj, di- delį nuosimtį duodam perkup- čiams, didelį, naują katalogą siunčiame ant pareikalavimo už 25 centus stampu. J. P. TUINYLA. 322 Washington St., Boston, Mass.

V. P. GINKUS & CO. SAVI PAS SAVUS. LIETUVIAI PAS LIETUVIUS.

Vienatinė didžiausia lie- tuviška krautuvė, kurioje galima gauti visokių vyrų, moterų ir vaikų drabužių, čėverykų, robų, aukso ir deimanto.

52 MILLBURY STR., WORCESTER, MASS.

Savas Pas Savą Remkit Savuosius.

Reikale kreipkitės pas vienatinį lietuvių išdirbėją šių dalykėlių: visokių ženklelių draugijoms, o ypatingai ku- kardų, guzikučių, metalinių anameliuotų ir padengtų ce- luloidu. Išdirbu šarpas, veliavas, kartūnas ir tam pana- šius daiktus. Pavestus man darbus atlieku prideramai kas link sutarties ir užsakymus atlieku artistiška. Del prašalinimo neteisingų informacijų, kurias skleidžia apie mane noriu aiškiai pasakyti kad visus darbus darau savo rankom.

M. A. NORKUNAS,
166 MELROSE ST., :: :: :: MONTELLO, MASS.

Vienatinė Lietuviška APTIĘKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gyduolių gal- te gaut kokios tik pasaulj vartojamos, bet ypatingai ge- ros sekancios gyduolės.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gyduolės del pataisymo	1.00
Nuo slinkimo plaukų		apetito	
ir pleiskanų	75c.	Gyduolės del suvalnimo	50c.
Nuo kosulio, gripo		vidurių	
ir slogos	1.00	Gyduolės nuo kosulio ir	1.00
Kraujo Valytojas	1.00	sunkaus kvėpavimo	1.00
Nuo saulės nudegimo	50c.	Gyduolės nuo vištakių	
Bobro lašai	1.00	(corn's)	15, 20 ir 25c.
Nuo suirimo Nervų	1.00	Pilės del Kepenų	
Vaikų ramintojas	25c.	ir Inktų	75c.
Pamoda plaukams	25c.	Proškos nuo nerviško gal-	
Nuo viduriavimo	50c.	vos skaudėjimo	10 ir 25c.
suaugusiems		Gumas nuo dantų gėlimo	10c.
Nuo viduriavimo	25c.	Tikra lietuviška Trejanka	25c.
mažiems		Visokie kvepianti	
Gydanti mostis	50c.	muilai	10, 15 ir 25c.
nuo pučkų	25c.	Mostis ir skysčiai	
Nuo prakaitavimo kojų	25c.	niežų ir parkų	1.00
Perfumos visokių gėlių			
50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.			

Taip-gi turiu gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslap- tingų ir kitokių ligų. Jeigu norite gaut tikrus vaistus, kurie sugražintų jums svei- katą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

RECEPTU SUTAISAU TEISINGAI, nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gy- duolių galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisišume jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šituo adresu:

K. ŠIDLAKUSKAS
226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

C. & P. Telephone St. Paul 5347

G R A B I N I N K A S IR BALZAMUOTOJAS.

Pagrabus atlieku pigiai ir gra- žiai. Esu išjęs mokykloj tam tik- rus graborystės mokslus ir išda- vęs egzaminus. Siunčiu numirė- lius ir į kitus miestus ir pargabe- nu iš kitų miestų. Tai-gi, vientaučiai, laidojimo reikale visuomet kreipkitės pas mane.

Ofisas: JONAS GREBLIAUSKAS, 500 So. Paca Street, Baltimore, M. D.

GERIAUSIOS FARMOS.

Norintieji pirkti gerų farmų su budinkais, Sodais, apšėtais sėmėž sošėž sošėžpėpėu ir sėmėžė nebrangiai ant lengvų išmokėji- mų, kreipkitės prie mūsų, seniau- sių teisingiausių farmų pardavė- jų. Mes vienintėliai esame uždė- tojai ir apgyvendintojai didžiau- sios lietuvių fermerių kolonijos Amerikoje. Apgyvendinome 360 lietuvius fermerius, kurie trump- pu laiku rengiasi išleisti Scott- ville, Mich. Amerikos lietuviams ūkininkystės laikraštį. Ta didžiau- sioji lietuvių fermerių kolonija randasi ant gerų derlingų laukų puikiausioj apielinkėj miesto Scottville ir portavo miesto Lu- dington, Michigan valstijoje, Ma- son county. Toj puikioj apielin- kėj mes turime daugybę visokių farmų parduoti, ant kurių galime kelis tūkstančius lietuvių ferme- rių apgyvendinti. Rašykite tuo- jus indėdami už 4 centus krasos markiu, o mes prisišume tos ko- lonijos mapą ir parduodamųjų puikių farmų katalogą su daug paveikslų iš lietuvių fermerių gy- venimo.

Adresnokite, A. KIEDIS & CO. Peoples State Bank Bldg. Scotville, Mich.

LIETUVIS KRIAUCIUS.

Pasiuvu visokius drabužius pagal naujausią madą, vyriškus ir moteriškus. Darbą atlieku gerai, teisingai ir pigiai. Taip- gi išprosinu, pataisau, skalbiu ir kvarbuoju. PETRAS MAKAREVICIUS, (Arti lietuvių bažnyčios) 105 So. Meade Str., Wilkes-Barre, Pa.